

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2, an
9 cor. 1/4 4-50 fl.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
Pe an 12 cor. 1/2, an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir german:
odată 14 fl., a doua
odată 12 fl., a treia
odată 10 fl.Tot ce privește finanțe
să se adreseze la Re-
dacțiunea și administra-
țiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Noul guvern.

A stârnit enormă senzație pre-
vedindena felul cum monarhul a
resolvit criza ministerială. Dela di-
misionarea contelui Tisza și până
în 8 Iunie au fost invitați la au-
diență regală toți bărbații de stat
mai de seamă. Unii de două, de
trei ori, alții colectiv, fără deose-
bire de partid sau program poli-
tic — Lukács, Wekerle, Andrássy,
Láng, Károlyi. — În cele câteva
pauze, câte s'au ținut, câte un homo
regius cerca să niveleze asperitățile
personale și politice, până ce mo-
narhul se hotărî a face capăt înde-
lungatelor parlamentări. Vine la
Budapesta și cu sosirea Lui să în-
cepe din nou procesiunea politica-
nilor la palat. Combinațiunile poli-
tice întrec orice închipuire. Partidele
stau ca falange de oțal, gata să
acopere programul șefilor lor. Par-
tidul muncii e în expectativă, vo-
iește să învie iarăș sub o formă
nouă, cu alte căpetenii.

Opinia publică maghiară se gru-
peză în jurul lui Wekerle—Lu-
kács—Andrássy. Cine își putea în-
chipui, între împrejurările date, un
cabinet fără Wekerle—Andrássy?
Criză de guvern ca cea de acum
numai oameni de calibrul lor o pu-
teau rezolva. Cel puțin așa credea
lunea. De credința aceasta vor fi
fost și ei. Din acest motiv, vor fi
ținut scump programul, pe care l-au
prezentat din partea lor Maiestății
Sale. Vorba era: Acum ori niciodată.

Monarhul la rândul său a frânt
grandomania asta politică în două.
A pus toate celebritățile demodate

în talon și a numit un om tânăr,
un locotenent, de șef al guvernului,
pe *contele Essterházy Móric*.

Noul șef de cabinet aparține
partidului Andrássyesc, va să zică
unei minorități parlamentare; dar
aceasta pentru dânsul nu este de
însămănătate. Are plenitudinea pu-
terii și în pertractările inițiate cu
alți politicieni, în vederea formării
cabinetului său, absolut nu se leagă
de forme vechi de partid. Nici o
stăruință nu depune pentru câști-
garea partidului muncii, majoritatea
parlamentară de azi, și se pare pre-
ocupat numai de oamenii potriviți
programului său. Celelalte le ține
de sine înțeles. Indată ce se va pre-
zentă în Cameră și își va desfășura
programul, se înșirue de sine pe
urma lui — majoritatea. Indiferent
din cari partide și în ce chip. La
caz contrar are alte mijloace pentru
asigurarea mersului liniștit a lucră-
rilor parlamentare.

Noi din parte-ne, nu avem nici
un motiv să ne bucurăm ori să ne
întristăm de venirea noului ministru-
prezident. după cum nu vărsăm la-
crămi nici după cel ce s'a dus. Sunt
însă momente, cari dela suirea pe
tron a Maiestății Sale monarhului
lasă să se întrezărească ivirea unor
noui zori în viața popoarelor din
Monarhie.

Programul de domnie al Ma-
iestății Sale a fost destul de lim-
pede formulat în manifestul adre-
sat popoarelor Sale, unde s'a zis:
„Voiesc să fiu domnitor drept și
plin de iubire al popoarelor mele!”

În mesagiul de tron, prin care
s'a deschis parlamentul austriac se

zice: „Putem să facem loc desvol-
tării libere naționale și culturale a
popoarelor egal îndreptățite”.

Iar în proclamația adresată con-
telui Tisza pentru lărgirea dreptu-
rilor, cetim: „Să-mi prezinte pro-
iecte... cari să corespundă jertfelor
aduse de popor în aceste zile grele.”

Adevărat că Tisza a încercat
să comenteze cuvintele preînalte
și să explice după a sa mentalitate
cecece dă monarhul popoarelor sale,
dar comentariul acesta a măturat
guvernul din fruntea afacerilor,
iar atitudinea postumă a contelui
Tisza de a ținea legat de sine par-
tidul muncii, a tăiat adânc și în
existența acestuia.

Din toate se vede, că idei noi
de guvernament ies la suprafață în
ambele părți ale monarhiei și alți
vâslași iau cârma năii statului în
mâni. Cărmacii cei vechi sunt nă-
putincioși în fața problemelor mari
ce stau înainte. Fecare popor să
se ferească în stat amăsurat jert-
felor aduse pe timpul acestui cum-
plit războiu — asta pare a fi formula
cardinală în programul viitoarelor
guverne.

**Socialiștii germani la Stock-
holm.** — Comisiunea olandeză-scandinavă,
care e încredințată de Internaționala socia-
listă ca pregătirea pentru congresul paci-
fist socialist, a avut lungi întrevederi cu
delegațiunea socialistă germană, reprezen-
tată prin Scheidemann. Despre întrevederea
aceasta se publică acum un comunicat oficial,
în care se face o expunere în resumat asupra
activității partidului socialist, condus de Schei-
demann pe timpul acestui războiu. Schei-
demann a declarat, că urzitorii acestui răz-
boiu sunt: capitalul și imperialismul. Partidul
său a luptat mereu pentru localizarea lui,

**Semnați pentru împrumutul
al VI-lea de războiu!**

iar mai târziu a întrebuintat toate armele, ca să constrângă pe guvern la pace, cerând abdicarea de orice anxietate și despăgubire. În acest sens a vorbit și deputatul David, care a spus, că ententa este un sindicat, ce s'a format pentru a împărți lumea. A expus cauzele izbucnirii războiului, în care Germania a intrat numai după Petrogradul a voit cu tot dinadinsul războiu.

Comisia olandeză-scandinavică a luat la cunoștința expunerile celor doi socialiști germani.

Minoritatea socialistă din Germania, reprezentată prin Haase, Bernstein, Kautsky, Hoffmann încă se pregătește să plece la Stockholm. Într-o declarație făcută de unul dintre aceștia se spune, că socialiștii conduși de Haase sunt ferm convinși, că o pace între Rusia, Germania și Franța este posibilă. Nici chiar cu Anglia nu ar fi imposibilă o înțelegere pe tema aceasta. Minoritatea crede, că conferința din Stockholm va avea înfruntare hotărâtoare asupra încheierii păcii.

Aplanarea crizei de guvern. — După îndelungate tratative cu șefii tuturor partidelor, cu bărbați de stat emeritați, foști miniștri și ministeriabili, Monarhul a luat hotărârea să vină în persoană la Budapesta spre a aplană criza de guvern. Însoțit de baronul Barian, Monarhul sosi în 8 Iunie în capitală și îndată chemă la sine o seamă de bărbați de stat, fără deosebire de partid. A făcut senzație audiența comună a contelui Andrassy și Apponyi. A fost invitat mai pe urmă și Wekerle, despre care se credea, că va părăsi palatul regal, ca șef designat pentru formarea guvernului.

Nu s'a întâmplat însă așa. La urma tuturor a fost din nou primit în audiență contele *Eszterházy Mór*, care după o audiență de zece minute a părăsit palatul, încredințat cu formarea guvernului.

Noul ministru-prezident este numai de treizeci și șase ani. Se spune, că este unul dintre cei mai erudiți politicieni ai Ungariei. Studiile universitare le-a făcut la Budapesta și Oxford. Deputat a fost ales mai întâiu în 1906 în cercul electoral dela Töketerobes cu program constituțional. De atunci a rămas credincios partidului Andrassy și a luat parte la toate luptele opoziției împotriva guvernului Tisza. Cu izbucnirea războiului a fost chemat sub armă cu rang de sublocotenent, mai pe urmă locotenent și este decorat în mai multe rânduri. Actualul Monarh îl cunoaște mai de mult și a avut ocazie să se convingă de calitățile lui sufletești capabile de a lua în mână frânele guvernului. Este simpatizat de toate partidele. Conflicte mari personale nu a avut cu mătadorii din casa țării și astfel să crede, că mai ușor va putea satisface așteptărilor luate.

Altecum toate partidele s'au declarat, că împotriva persoanei noului ministru-prezident nu au nimic și vor aștepta programul guvernului nou, spre ași preciza atitudinea viitoare. Opinia publică este mai ales curioasă de situația partidului muncii, a cărui atitudine ca majoritate în parlament, este hotărâtoare asupra guvernului. Contele Tisza a declarat însă, că partidul muncii așteaptă publicarea programului noului guvern, dar și până atunci va vota indemnitatea și lipsurile publice.

În cercurile politice se ține svonul eu îndârjire, că contele Eszterházy va încerca un cabinet de concentrație, care să se bazeze pe sprijinul partidelor Andrassy, partidul popular și alui Károlyi. Întrucât partidul muncii va lua poziție hotărâtoare împotriva unui astfel de cabinet, ministrul-prezident va dizolva dieta și va escie alegeri noi.

Pentru votul universal. — În 8 Iunie, pe când Monarhul se afla la Budapesta spre a aplană criza de guvern, muncitorii și cetățenii orașului Budapesta au aranjat o impozantă demonstrație pentru votul universal. La două ore d. a. s'au încheis deodată toate prăvăliile, toate cafenele și localurile publice, iar cetățenii și muncitorii capitalei au pornit cu zecile de mii spre casa orașului, unde au prezentat primarului Bärzzy o petiție adresată împăratului-rege, în care cer „înainte de oricare altă lege — legea reformei electorale pe baza votului egal, secret și după comune.” După foile din capitală, demonstrații au fost câteva sute de mii, cari după răspunsul primarului s'au împrăștiat fără să li intravenit vre-un incident mai grav în această uriașă manifestație.

Primarul orașului a fost primit apoi de Monarh, care l-a autorizat să spună, că este pentru lărgirea dreptului de vot și guvernul Tisza încă a căzut, fiindcă punctul de vedere al fostului ministru-prezident a diferat de al Monarhului în această chestie. La urmă a declarat Monarhul, că va încheia pace îndatăce i se va oferi ocazia pentru o pace cinstită.

† IACOB MUREȘIANU.

Condoleanțele corporațiilor.

În cursul zilei de Sâmbătă și Duminică s'au înfățișat la catafalca Institutelor de Inv. și Corporațiile din Blaj să-și tâlmăcească condoleanțele. Mai întâiu a venit Comitetul „Reuniunii femeilor”, condus de D-na Nestor. Apoi Corpul profesoral dela „Școala de fete”, în frunte cu directorul Silvestru Nestor și cu un grup mare de eleve; Corpul profesorilor dela „Institutul pedagogic” cu directorul Negruțiu; Profesorii dela „Gimnaziu” cu directorul Chețianu; „Casina Română” cu vice-prezidentul Dr. Alexandru Nicolescu; „Reuniunea meseriașilor” cu prezidentul Gavril Precup; etc. Condoleanțele au fost prezentate D-nei Mureșianu de conducătorii deputațiilor în cuvinte adânc simțite și duioase.

Flori și cununi.

Îndată după așezarea pe catafalca a început să curgă la casa mortuară o mare bogăție de flori și de cununi, cari au tâlmăcit mai pătrunzător dragostea mare, pe care și-o eluptase măestrul Mureșianu în inimile blăjenilor. Un codru întreg de flori cu mireasma dulce a lunei Maiu și cu petale strălucitoare. Tot flori naturale și funde de mătăasă. Buchete și cununi, șir nesfârșit. Menționăm pe cari le-am putut alege din duioasa grădină, care a încununat cea din urmă cale a Măestrului. 1. Cununa *familiei*, din iazmini și pin,

fundă neagră, crep.: „Tatișcului nostru scump — Mama, Bubi, Luca, Luchi, Tița și Pica”. 2. „Iubitului coleg — Profesorii gimnaziali”, brad, bujori, fundă violetă. 3. Preștitului coleg — Profesorii preparandiali”, tuia și oliv, fundă albastră. 4. „Neuitatului coleg — Profesorii școlii de fete”, stejar, iazmin și roze albe, fundă albă. 5. „Casina Română — Neuitatului membru”, tuia și iazmin, fundă neagră. 6. „Neuitatului membru — Societatea meserieșilor rom. din Blaj”, brad, bujori și iazmin, fundă roză. 7. „Primului muzicant — Eugen Solomon”, stejar, fundă albă. 8. Pin și iazmin, familia Precup. — Apoi altele, o multime, flori și cununi fără indicație, dela prietini și cunoscuți. Iar cel mai splendid și mai grăitor tribut: o *liră superbă* din oliv și ferege, alcătuită artistic, era depusă la picioarele Măestrului, ca o apoteozare demnă a geniului muzical. Opera D-nei Borza, depusă în numele *artei musicale românești*... Tributul unui popor întreg!

Conductul spre Catedrală.

Osemintele Măestrului au stat depuse acasă până Luni dimineața la ceasurile opt. Atunci au fost transportate cu solemnitatea cuvenită în naia bisericii catedrale, de unde au plecat spre vecinică odihnă și osemintele lui Bunea și a tuturor celor mari ai Blajului. Cu această ocazie s'a oficiat la casa mortuară începutul prohodului, apoi s'a alcătuit conductul spre catedrală precedat de șirul nesfârșit al elevilor gimnaziali, a profesoriei dela toate Institutele și de publicul blăjan, în sunetul tânguios al clopotelor. În naia bisericii s'a alcătuit catafalca nouă și măestrul Mureșianu a stat aci, sub cupola unde de atâteaori a preamărit el pe Dumnezeu cu superbele sale coruri, până după prânz, încunjurat de flori și de coroane. Și de rugăciunile pioase ale publicului, care nu mai contenia să intre, pentru ultimată, la Măestrul iubit...

Prohodul.

Luni, în 28 Maiu, spre ceasurile 5, la chemarea clopotelor, cari au deplâns atâția dignitari bisericesti și fruntași, lărgă catedrală se umple de public. Naia se umple de dame în doliu, asemenea scaunele și tinda. Stranele cantonale și cele profesionale de preoți din loc și jur, și chiar din depărtări mai mari. Intre preoții din depărtare Păr. protopresbiter Păcurariu, din Miercurea. În stălele canonice Rev. Dr. Alex. Nicolescu, vicar gen. și toți ceilalți membri ai Ven. Capitlu aflători în Blaj. Se remarcă autoritățile locale în frunte cu prim-pretorele Simonffy și ceilalți oficianți cu familii cu tot, căci arta și personalitatea măestrului Mureșianu a stors stima și considerația tuturor cetățenilor Blajului. Apoi vin elevii gimnaziului și catedrala abia poate să mai încapă atâta public. În jurul sicriului stă copleșită de durere familia, împreună cu rudeniile și prietini de aproape. În rudenii de aproape dl Andreiu Bărbaș și D-na. Intre prietini Geni Solomon, seacă și admiratorul cel mai intim al doctorului Măestrului. Intreaga de prietini și admiratori, de elevi și foști elevi, ale căror nume soapă colport fugitiv nu le poate cuprinde.

Prohodul se începe precis la ora 5. Se aşază preoţii la căpătâiul sicriului, în jurul mesei cu crucea şi tradiţionalul parastas strămoşesc. Oficiază directorii: Dr. A. Cheţianu, I. F. Negruţiu, protopopul C. Bârbat, profesorii: Nic. Pop, Ioan Fodor, Valer Suci, Aug. Caliani, Petru Suci şi capelanul V. Moldovan. Lectori: Nic. Costea, castelan mitrop. şi Alex. Lupeanu, prof. la şcoala de fete. Cântările de prohod le cântă prof. de cant Aron Papiu şi vice-not. coasistorial I. Moldovan. „Bine eşti curvâtat Doamne” răsună dulce şi mângâios, cum numai „Baciu Papiu” ştie să-l cânte. „Acuma m'am odihnit” se înalţă într'un fortissimo splendid, care a înduioşat până la lacrimi. Nici când cântările vre-unui prohod românesc nu credem să fi fost mai înduioşătoare ca acum, când e priveghiat alintatul măcstru al muzicii.

Corul.

Slujba prohodului a avut însă punctele sale de neuitată pompă funerară: corul care a cântat compoziţiile Măestrului răposat... Corişti din societatea blăjană cu cari Măestrul a petrecut la groapă pe atâţia oameni mari ai bisericii şi dascăli ai şcolilor noastre, au ţinut să dea mortului de astăzi cinstea din urmă cu propriile lui compoziţii. S'a refăcut în pripă, cu toate lacunele împrejurărilor grele, „corul lui Mureşianu” din profesori şi foşti elevi, şi s'a postat la locul obişnuit unde conducea Măestrul şi s'au executat câteva cântări funebre, cu pătrunzătoarele lor tonuri profunde. Conducerea a revenit tinărului prof. Dr. Alex. Borsa, care s'a dovedit demn de incomparabila sarcină. Şi văduvitul cor s'a arătat vrednic de Măestrul, pe care îl deplângea. Accentele răspunzărilor dela ectenii umpleau largile cuprinsuri ale catedralei, ca simfoniile unor îndepărtate vremuri de maiestate ieratică. Publicul părea că îşi uită o clipă sicriul de jos şi ascultă cu încredere maiestroasa muzică de jale, închipuindu-şi că sus în cor e bagheta Măestrului însuşi... Dar cununile cu laconicele lor inscripţii ne readuceau din lumea de visare duioasă, unde ne ridicase cântările lui Mureşianu şi trista realitate ne înflora de zdrobitoare dureri... Lui îi sună jalnicul „Doamne îndură-te spre el!”

Cuvântările.

După ce s'a citit evanghelia, prof. Ciura a urcat amvonul şi a rostit panegiric, plin de splendide evocări şi de-o desăvârşită frumseţe literară. Apoi a vorbit Clar. Dr. V. Macaveiu, în numele Institutelor noastre, în acelaş chip demn şi literar. (Le-am publicat în întregime).

„Plâng şi mă tânguiesc”.

O clipă s'a făcut tăcere adâncă. Publicul stă nemişcat ca şi sicriul incununat de flori. Clipa supremă, după care publicul blăjan la înmormântări mari e deprins să aştepte totdeauna cea mai grandioasă operă a măestrului Mureşianu. Va răsună ea şi acum? Vor avea corişti lui Mureşianu altă putere în lacrimile, cari îi înecă pentru pierderea lui, ca să-şi facă şi faţă de dânsul greaua datorie?

O clipă... Apoi adâncile tonuri au prins să se infiripe, domoale şi prelungi

mai latăiu, şi tot mai crescendo, mai fur-tunoase, mai zguduitoare, ca sfâşietorul plânset al unei lumi întregi, plânset ce vine par'că din afunzimi de mii de ani...

„Plâng, plâng, plâng şi mă tânguiesc,
Când mă gândesc la moarte
Şi văd în mormânt frumseţa noastră
Cea zidită după tipul lui Dumnezeu.

Cum ne-am înjugat cu moartea?
... După porunca lui Dumnezeu,
Precum e scris.

Nu mai ştiam par'că unde ne aflăm, nu ne mai dam seama de nimic, decât vedeam un sicriu şi o liră. Şi funde cu un nume iubit. Şi sufletele ni-se mistuiau de jale.

... În mormânt frumseţa noastră
După porunca lui Dumnezeu, precum e scris.

... A fost un hohot de plâns cum
au au mai auzit bătrânele ziduri ale ca-tedralei.

Convoiu.

Era spre seară binişor când s'a isprăvit prohodul în catedrală. Soarele era spre apus şi trimitea o lumină blândă din scaunul lui de culmi din zare. Au plecat înainte praporii şi crucea, apoi elevii gimnaziului cu steagurile lor (elevii preparandiali şi fetiţele terminaseră anul şcolar), publicul de bărbaţi, profesorimea, corul, apoi preoţii şi pe urmă carul mortuar cu coroanele. Pe urma carului după familie desfăşurată şir de dame în frunte cu „Reuniunea femeilor” şi tot publicul blăjan. Un convoiu cum numai la Bunea a mai fost. Pe tot parcursul drumului corul a cântat „Sfinte Dumnezeule”, compoziţia Măestrului. Concetăţenii asemenea au petrecut cu toţii pe Măestrul până la groapă. În frunte era condusă Lira: simbol duios. Soarele de Maiu a rămas uitat par'că pe culmile lui dela apus şi a început să-şi tot piardă din strălucire, roşindu-se înec ca un mare ochiu ce plânge...

În cimitir.

În cimitir aşteptau cumunile frii: salcâmi cu toată bogăţia lor de flori mirositoare, flori albe, flori dulci, cari cu povara lor îndoiau crengile bătrânilor arbori în semn de omagiu acelui, care atât de mult iubea lunile Mai şi susurul frunzelor dointoare. Printre crucile şi monumentele atâtor oameni de inimă ai Blajului şi ai neamului, a atâtor dascăli modesti, şi-a făcut cale şi măestrul Mureşianu, spre colţul din sus, aproape de Ionaş, dulcele cântăreţ de strană şi de Bunea, uitat prea de grabă. Deasupra groapei a răsunat cuvântarea de o mare forţă a prof. Precup, deslegarea legii creştineşti, apoi în sunetul mânilor de ţărână şi a ultimului „Plâng şi mă tânguiesc” s'a coborât şi măestrul Mureşianu în lumea de odihnă a celor călătoriţi pe vecie,

După porunca lui Dumnezeu,
Precum e scris...

A. M.

Scrisori de condoleanţe.

Mult stimată Doamnă!

Cu durere răspusă am primit vestea prin necrologul trimis, că soţul Dvoastre a încetat din viaţă şi s'a mutat la cele de veci. Prin repausatul a pierdut nu numai familia Iacob Mureşianu mult, dar tot neamul

românesc şi toată lumea muzicală. Un compozist excelent am pierdut prin D-sa, un prieten vial, un om de societate şi cu multe calităţi plăcute.

Toţi câţi l-am cunoscut mai de aproape, l-am iubit şi l-am stimat. Îmi pot închipui pierderea mare din partea familiei, care l-a cunoscut şi mai de aproape şi a ştiut intenţiunile lui nobile şi a simţit iubirea lui ca soţ şi părinte.

Din ocasiunea aceasta tristă, permiteţi-mi că şi din partea mea să-mi exprim condoleanţele mele cele mai sincere.

Budapesta, 5 Iunie 1917.

Cu deosebită stimă

Dr. P. Bilasco.

Mult stimată Doamnă!

Trecerea la celea vecinice a scumpului D-Voastre soţ şi mult stimatului nostru prieten ne-a umplut de întristare şi de jale şi pe noi! Dacă rapoartele grave sub cari trăim nu ne-au conec să-i dăm în persoană ultimul onor, Vă rugăm pe aceasta cale, să binevoiţi a primi sincerile noastre condoleanţe. Dumnezeu atotputernicul Vă dăruiască mângâiere şi putere să suportaţi lovitura grea a sorţii!

Năşăud, la 5 Iunie 1917.

Cu deosebită stimă

Familie maior. s. r. I. Marşian.

Greutăţi în jurul formării cabinetului. — Ministrul preşedinte contele Eszterházy Móric conferenţe zilnic cu şefii partidelor, dar până în moment nu i-a succedat să compună lista ministerială. Intre partide sunt deosebiri mari de vederi, iar jignirile personale încă îşi au rolul lor la greutăţile ivite. Contele Eszterházy îşi dă silinţa, să câştige pentru programul său toate elementele democratice. Astfel să spune, că a oferit un portofoliu ministerial lui Vázeonyi Vilmos, Károlyi Mihály, ba a invitat şi partidul socialist să fie reprezentat în guvernu. Pentru reconstrucţia Ardealului se va constitui o secţie anume. Despre programul ministrului preşedinte asupra votului universal, o foaie din Budapesta este informată, că acela de fapt va fi egal, secret şi după comune. Ministrul preşedinte a plecat la Budapesta, ca să facă raport asupra greutăţilor ivite în jurul formării guvernului.

A abzis guvernul spaniol. — O telegramă din Madrid anunţă, că guvernul lui Garcia Prieto a demisionat.

Răsboiul european.

— Telegrama oficiale. —

Budapesta, 11 Iunie. Armata a şasa italiană a început atacurile aşteptate la platoul dela cele şapte comune şi în valea Sugana. Pe frontul dintre Asiago şi Brenta inamicul, după pregătire de artilerie de mai multe zile, a aruncat în luptă şi infanteria. Spe nord-vest de Asiago a succedat italienilor să pă-

trundă în tranșeele noastre, dar indecursul nopții au fost respinși total. În special sau dat lupte îndârjite în regiunea Casara-Zabio și Mante-Forno, unde atacurile italiene sau prăbușit de rezistența trupelor din Stiria. În valea Sugana atacurile dușmane au eșuat de focul nostru de artilerie, sau în lupte din apropiere. Aeroplanelor noastre au pușcat 2 aeroplanelor italiene. — La cursul Isonzo nu sunt eveniment mai marcante.

În sectorul Dünak, Nieport și ost de Ypern luptele de artilerie eri s'au înăsprit în mod însemnat. Asemenea s'au potențat și spre ost de Wytchâte și Mesines. Noaptea divizii engleze, după lovituri mari de artilerie, au asaltat contra pozițiilor noastre ce sunt spre vest de Holebeke. Iam respins. Seara englezii au dat atac contra fabricii ce e situată spre vest de Varnat și sud de Doune. Atacul a eșuat.

La canalul Labase, țărmul sudic dela Scarpe, Festhubert, Loos, Monchy, am împedecat cu foc distrugător esoperarea atacurilor engleze. La drumul Labasce—Bethune și nord-ost de Vermelles și Hulluch am respins eșirile dușmane.

Diviziile de asalt din Prusia ostică și vestică au pătruns în tranșeele franceze dela Chemin des Dames. Soldații francezi de aci au fost făcuți pinsonieri.

Pe celelalte fronturi nimic esențial.

Pentru împrumutul VI-lea de rășboiu.

Consistoarele tuturor diecezelor noastre au îndemnat în circulare preoții nostri la iscălirea împrumutului al VI-lea de rășboiu.

După cum suntem informați preoții nostri își fac cu abnegațiune și zel aceasta datorință de cetățean, iscălind nu numai ei, după putințele lor materiale, dar îndemnând și pe credincioși să-și plaseze banii în hârtii de aceste, cari le aduc interese mai mari, și se accelerează și sfârșitul rășboiului, când toți ostașii se vor reîntoarce iarăși la vetrele lor acasă.

Faceți totul, ca succesul acestui împrumut să fie mare!

Informațiuni.

Cum decurge în prezent procesul de aprobare a scaunului apostolic pentru denumirea nouilor episcopi. Imprejurarea, că noul episcop al Gherlei Hustritatea Sa Dr. Iuliu Hossu a fost denumit din partea Ma-

jestății Sale în 3 Martie și publicarea în organul oficial a venit numai în 30 Maiu, a dat ansă la multe nedumeriri și comentare. Motivul acestei întârzieri îl aduce „Curierul Ungar“, care din cercuri competente a aflat, că singura cauză a acestei întârzieri residă în stare de rășboiu cu Italia, prin ce s'a îngreșnat contactul diplomatie cu Roma. Ungaria, după dreptul bisericesc, cere prin consulul său din Roma întărirea scaunului papal a episcopului denumit. Întărirea Papei trebuie cerută în decurs de trei luni dela denumire, în caz contrar episcopul își pierde dreptul. După ce acum Monarhia nu are reprezentant la Roma și afacerile diplomatice cu scaunul papal se resolvesc odată pe lună prin curier, la denumirea noului episcop de Gherla s'a procedat așa, că actele de denumire împreună cu acluzurile nuntiatului din Viena s'au trimis la Roma și numai după aprobarea acestora din partea Papei s'au publicat în organul oficial. Denumirea Majestății Sale e datată în 3 Martie, în 13 a aceleași luni s'a desbătut la nuntiatul din Viena procesul informator, la care au figurat ca martori ai noului episcop preoții militari Aron Lupșa și Iosif Cutaan. Nuntiatul a informat scaunul papal despre procesul informator tot pe aceeași cale diplomatică, pe care s'a trimis la Roma denumirea Majestății Sale. Probabil, că la denumirea episcopilor în decursul rășboiului se va urma tot acest procedeu.

Hámory László, deputatul guvernamental al Vizeknei și vecinul contracandidat al aspiranților români la deputație, iarăși a făcut una. După cum spune o sursă din Budapesta, ingeniosul deputat a știut să eludeze cumplit ordinațiunile privitoare la articli de alimentație. În casele sale din Curtig și în casa din Arad s'au descoperit magazine întregi de grâu, ovăs, orz, slănină, piei, lână. Comisia militară, care a venit la fața locului, a rămas surprinsă de ingeniositatea domnului deputat, care și în locuința gendarmilor a astupat o odaie încărcată cu grâu. Povestea podurilor duple, a gropilor creite anume, a grajdurilor astupate și încărcate cu tot felul de bucate s'a dovedit aci de adevărată. Ba într'un pod, sub un drapel național maghiar doi saci de orz fără coaja așteptau zina iavierii, iar într'o odaie a sa din Arad vre-o 70 de mâji de slănină erau îngreșnate. Comisia natural a confiscat plusul, și l-a transportat pentru miliția din Arad. În contra transgresorului deputat s'a pornit cercetare.

Nenorocirea unor excursii școlare. Elevii școlii comerciale din Hațeg au făcut în luna trecută o excursiune la Petrosény și de acolo pe surdure cătră România, pe acelea locuri pline de granate, șrapnele, bombe și alte lucruri rămase pe câmpul de luptă. Pe la 3 ore p. m. când era cu să se reîntoarcă, un tânăr din cursul superior I. Iubaș, a aflat un granat și jucându-se cu el, a explodat omorând pe loc pe nenorocitul tânăr împreună și pe Emil Popovici, fiul forestierului suprem O. Popovici din Hațeg rânind și pe alți școlari ca Cornel Boșa din de Criș, ce se aflau în depărtare de vre-o 30 pași dela locul nenorocirii și alți 3 iuși. I-au transportat în spitalul dir Petrosény, de asemenea și morții. Luni a fost comisia la fața locului, iar tot atunci noaptea vic-

timile au fost transportate la Hațeg și moruântați Marți după ritul bisericii române, lăsând în mare jale pe nemângâiații părinți.

† Gavril Scridon. Din Năsăud - născut, că Gavril Scridon, profesor emerit a murit la vrăsta de 67 ani. Familia a lăsat cu aceasta tristă ocazie anuțul următor.

Adânc îndurerăți aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoștinților trista veste despre încetarea din viața a neuitatului nostru soț, tată, soț, moș, cumnat și unchiu.

Gavril Scridon,
profesor gimnazial în penziune,

întâmplată după un morb scurt dar grav Mercuri în 30 Maiu 1917 la 12 ore din ziua în al 67-lea an al vieții și 33-lea a fetei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpului nostru decedat se vor așeza spre odihna vecinică Vineri în 1 Iunie 1917 la 3 ore p. m. în cimiteriul gr.-cat. din Năsăud.

Fie i fărâna ușoară și memoria eternă!

Scandalul din Cluj. Șeful secției militare dela magistratul din Cluj, Dr. Fede Otto, s'a lăsat mituit de o mulțime de indivizi, cari cu ajutorul lui au scăpat de miliție. Astfel un măcelar a fost prezentat ca rănit și natural eliberat, alt patriot s'a dat ca rănit și eliberat o mulțime de alții pe titlul, că li sunt de ajutor la tăierea pădurii. Pe alții i-a scăpat, făcându-i liberare pe hârtie la armată. Manipulațiile acestora au fost descoperite și transgresorii puși de totii la răcoare. Sunt de toți 26 până acum dar se lumulesc zi de zi.

Necrolog. În 27 Maiu a murit la Viena în sanatoriu profesorului Dr. Hocheneț tinărul Vasile Radu, student în drept la sublocotenentul reg. 50, decorat cu medalia de argint cl. II. în lupta dela Ivangora. Răposatul a fost fiul dlui Nicolae Radu din Tâmpăhuza, care e frate cu Ilustritățile Episcop Dr. Demetriu Radu și Prolatul Iacob Radu din Orade. Boala a căștigat pe câmpul de luptă, de care după grea îndelungată suferință l-a scăpat moartea.

Durere, că cu el s'a dus încă unul din aceia, cari erau nădejdea viitorului nostru.

Damaezen să-i facă parte cu dreptul iar pe cei rămași să-i mângâie.

Semnați pentru împrumutul al VI-lea de rășboiu!

Proprietar, editor și Redactor responsabil
Ioan Suci.

Se caută:
chilie mobilată,
întrucât să poate cu înținare și parată.

Plătesc lunar 50—60 cor.

Deslușiri dă: Redacția